

АГРАРНА СФЕРА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Черноусова К. В.

здобувач вищої освіти групи ГЗ/1

Миколаївський національний аграрний університет

24 лютого 2022 року - день початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, коли аграрний сектор України перевернувся з «ніг на голову». Земельні роботи припинились з самого початку війни, а блокада морської торгівлі призвела до обвалу експорту продукції. Все це неминуче дало відбиток на економіку країни: підвищення цін, нестача харчових продуктів, а головне - багато втрат готової продукції та великі грошові втрати.

Збитки, задані аграрному сектору з початку 2022 року, станом на 19 квітня 2023 року, дорівнювали приблизно 8,7 млрд доларів. За підрахунками Київської Школи Економіки, найбільші втрати в цій галузі прийшлися на зруйновану сільськогосподарську техніку, яка оцінюється понад 4,6 млрд доларів.

Найбільш прибутковою нішою для України є експорт. Ще в 2021 році відсоток експорту соняшникової олії становив 40% та 10% зерна. Але на самому початку російсько-українського конфлікту ці показники впали майже на 93%. Звісно, що з часом Україна відновила постачання рослинної продукції, але це зайняло більше року та коштувало великих грошових витрат не тільки для України, а й для Туреччини і Болгарії, які безпосередньо взяли участь у розмінуванні Чорного моря.

Ще в 2018 році уряд запровадив закон Земельного кодексу України про колективну власність на землю (№ 35), за яким держава може передавати свої землі у руки громадян тієї чи іншої місцевості, а ті, в свою чергу, використовують її у сільськогосподарських напрямленнях. Цей закон дуже поширився у воєнні часи, завдяки чому рослинна та тваринна продукція

збільшили свою кількість, що також призводить до покращення економіки та розумного використання земельних угідь.

У питанні земельних продаж війна вплинула доволі сильно. У довоєнні часи середня ціна н землю становила близько 30 000 грн за гектар, а вже в 2022 році 35 000 грн за гектар.

У липні 2022 року відбулося різке зниження цін, так як Національний Банк України девальвував українську гривню на 25%. Через це, ціна на гектар у доларах становила менше, ніж у довоєнний час. Але варто підкреслити , що на заході України ціни на землю збільшились у 1,5 рази, що значно перевищує юридично встановлений цінник. Це вказує на великий попит на ділянки аграрного призначення, що відбувається через неможливість проведення земельних робіт на східних та частково на центральних частинах України, через можливе мінування полів.

Список використаних джерел

- 1) <https://wwfcee.org/our-offices/ukraine/assessing-the-environmental-impacts-of-the-war-in-ukraine>
- 2) <https://www.kmu.gov.ua/en/reformi/ekonomichne-zrostannya/zemelna-reforma>
- 3) <https://land.gov.ua/pid-chas-dii-voiennoho-stanu-sertyfikovani-inzhenery-zemlevporiadnyky-i-sertyfikovani-inzhenery-heodezysty-otrymuvatymut-spetsialnyi-dozvil-dlia-vykonannia-topografo-heodezychnykh-vyshukuvan/>
- 4) <https://voxukraine.org/en/ukraines-agriculture-and-farmland-market-the-impact-of-war>

***Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств
Табацкова Г.В.***